

H O T Ă R Ă R E A nr.1-379/2025
cu privire la examinarea contestației Inspecției procurorilor, împotriva
Hotărârii Colegiului de disciplină și etică nr.3-60/2022 din 13.05.2022

24 octombrie 2025

municipiul Chișinău

Examinând în ședință deschisă contestația Inspecției procurorilor, împotriva Hotărârii Colegiului de disciplină și etică nr.3-60/2022 din 13.05.2022, audiind informația prezentată de către doamna Mariana Cherpec, Consiliul Superior al Procurorilor-

C O N S T A T Ă :

Prin Hotărârea Colegiului de disciplină și etică nr.3-60/2022 din 13.05.2022 (*în continuare Hotărârea nr.3-60/2022 din 13.05.2022*), s-a încetat procedura disciplinară în privința procurorului în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, Ion Brînză.

La xx.xx.2022, Inspecția procurorilor a înregistrat la Consiliul Superior al Procurorilor o contestație împotriva Hotărârii nr.3-60/2022 din 13.05.2022, solicitând anularea acesteia și tragerea la răspundere disciplinară a procurorului Ion Brînză.

I. Circumstanțele reflectate în sesizarea cu privire la fapta ce poate constitui abatere disciplinară

La data de xx.xx.2021 Ministrul Justiției de la acea dată, domnul Sergiu Litvinenco, a înaintat o sesizare la Consiliul Superior al Procurorilor, prin care a solicitat inițierea procedurii disciplinare și verificarea faptelor ce pot constitui abateri disciplinare, pretins a fi săvârșite de către procurorii ale căror acțiuni ar fi generat una dintre consecințele prevăzute la art. 2007 alin. (1) lit. c) din Codul civil al Republicii Moldova.

În sesizarea menționată, Ministrul Justiției a arătat că, prin adresa nr. xx din xx.xx 2021, Ministerul Justiției, în temeiul art. 6 alin. (1) lit. g), art. 25 alin. (3) și art. 27¹ alin. (2) din Legea nr. 151/2015 cu privire la Agentul guvernamental, a fost notificat de către Agentul guvernamental despre faptul că, la data de 14 decembrie 2021, a devenit definitivă Hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului în cauza *Petrenco și alții împotriva Republicii Moldova* (cererile nr. 6345/16, 52055/16, 52063/16, 52133/16, 52171/16, 52179/16 și 52189/16), eveniment care a determinat survenirea uneia dintre consecințele prevăzute la art. 2007 alin. (1) lit. c) din Codul civil al Republicii Moldova.

În Hotărârea din 14 septembrie 2021 (definitivă de la 14 decembrie 2021) Curtea Europeană a Drepturilor Omului a notat că, potrivit înregistrărilor video anexate la materialele cauzei, protestul s-a desfășurat în mod pașnic, iar reclamantii avuseseră un comportament corespunzător. Mai mult, s-a specificat că, deși poliția a aplicat forța pentru a împiedica pătrunderea protestatarilor în clădirea Procuraturii Generale, ultimii nu au opus nicio rezistență. Prin urmare, după intervenția forțelor de ordine, protestarii au fost înlăturați de la intrarea în clădire în decurs de 2-3 minute. Astfel, Curtea a constatat că acuzarea reclamantilor de participare la dezordini în masă nu s-a bazat pe o „bănuială rezonabilă” în comiterea infracțiunii și, astfel, nu poate fi

considerată „legală” în sensul Articolului 5 § 1 din Convenție, constatând o încălcare a drepturilor reclamanților în baza acestui Articol.

Cu referire la încălcarea Articolului 11 din Convenție, Curtea a notat că, niciun element din prezenta cauză nu îi permite Curții să considere că a existat o bază legală pentru limitarea dreptului reclamanților la libertatea de întrunire. Făcând referire la art. 191 din Codul de procedură penală, Curtea a precizat că acesta nu prevedea aplicarea interdicției participării la întruniri publice în calitate de măsură de siguranță, iar Guvernul nu a indicat alte prevederi legale care ar permite aplicarea unei astfel de măsuri în privința persoanelor eliberate sub control judiciar. Prin urmare, a existat o încălcare a Articolului 11 din Convenție.

S-a notat că, urmare a celor constatate, statul Republica Moldova a fost obligat la plata prejudiciului din contul bugetului de stat primului și celui de-al patrulea reclamant în sumă de 7 500,00 Euro, iar celorlalți cinci reclamanți - în sumă de 9 750,00 Euro, precum și suma de 4000,00 Euro pentru costuri și cheltuieli suportate de către cei șapte reclamanți în fața Curții.

În virtutea prevederilor art.45 alin.(1) din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură, adresarea de referință a fost transmisă, conform competenței, Inspecției procurorilor, pentru examinarea acțiunilor procurorilor survenite ca urmare a Hotărârii Curții Europene a Drepturilor Omului în cauza Petrenco și alții împotriva Republicii Moldova, devenită definitivă la data de 14.12.2021.

II. Circumstanțe stabilite în cadrul verificării sesizării disciplinare de către Inspecția procurorilor

Urmare a verificărilor efectuate de către inspectorul din cadrul Inspecției procurorilor, la data de xx.xx.2022, a fost adoptată decizia în care au fost reținute toate argumentele reflectate în sesizarea disciplinară de referință, menționându-se că acestea și-au găsit confirmare prin dovezile administrate.

Potrivit argumentelor prezentate de Inspecția procurorilor, procurorul Ion Brînza, în calitate de membru al grupului de urmărire penală format din mai mulți procurori ai Procuraturii sectorului Xxxxxx din municipiul Chișinău și ofițeri de urmărire penală, căruia i s-a dispus efectuarea urmăririi penale în privința lui Petrenco și a altor persoane, era responsabil de asigurarea unei cercetări complete, obiective și sub toate aspectele a circumstanțelor cauzei, precum și de încadrarea juridică corectă a acțiunilor persoanelor implicate în comiterea faptelor ilegale.

În procesul judecării cauzei, procurorul Ion Brînza a susținut învinuirea înaintată lui Petrenco și alții în baza art.285 din Codul penal și a contestat sentința pronunțată.

În consecință, după ce Curtea Europeană a Drepturilor Omului a condamnat Republica Moldova pentru încălcarea drepturilor lui Petrenco și alții, învinuiți în baza art.285 din Codul penal, procesul penal în privința lor, prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Xxxxxx din 12.11.2021, a fost încetat pe motivul renunțării procurorului pe acest capăt de învinuire.

Inspecția procurorilor a examinat acțiunile procurorului Ion Brînza prin prisma abaterii disciplinare prevăzute la art. 38 lit. a) și e) din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură, sub aspectul îndeplinirii necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu și încălcarea gravă a legii.

Prin Decizia din xx.xx.2022, Inspecția procurorilor a transmis Colegiului de disciplină și etică materialele procedurii disciplinare în privința procurorului Ion Brînză, pentru examinare.

III. Constatările Colegiului de disciplină și etică

Prin Hotărârea nr. 3-60/2022 din 13.05.2022, Colegiului de disciplină și etică a încetat procedura disciplinară în privința procurorului în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, Ion Brînză, pe motiv că nu a fost comisă o abatere disciplinară.

În acest sens, Colegiul a reținut că procurorul Ion Brînză activează în Procuratură din 2009, exercitând funcțiile de procuror în Procuratura mun. Chișinău, procuror în Secția conducerea urmăririi penale în organele centrale ale MAI și SV a Procuraturii Generale. Prin Ordinul Procurorului General nr.1075-p din 01.08.2016 Ion Brînză a fost numit în funcția de procuror în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale.

Pe parcursul activității în Procuratură, procurorul Ion Brînză a fost încurajat în serviciu de trei ori. Prin Hotărârea Colegiului disciplinar din 02.03.2012, Ion Brînză a fost sancționat disciplinar pentru îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu, fiindu-i aplicată sancțiunea disciplinară- mustrare.

Astfel, în baza materialelor acumulate în cadrul dosarului de control de serviciu, coroborate cu actele cauzei disciplinare, explicațiile procurorului, probele examinate în ședințele Colegiului, precum și cu poziția exprimată de conducerea Procuraturii Generale la acel moment, Colegiul a concluzionat că în acțiunile procurorului Ion Brînză nu au fost constatate elementele unei abateri disciplinare.

IV. Circumstanțele și motivele expuse în contestație

La data de xx.xx.2022, Inspecția procurorilor a înregistrat la Consiliul Superior al Procurorilor o contestație împotriva Hotărârii Colegiului de disciplină și etică nr.3-60/2022 din 13.05.2022, solicitând anularea acesteia și tragerea la răspundere disciplinară a procurorului Ion Brînză.

În motivarea contestației depuse, Inspecția procurorilor a invocat că hotărârea Colegiului de disciplină și etică este neîntemeiată și urmează a fi anulată.

Conform argumentelor prezentate de Inspecția procurorilor, la data de xx.xx.2015, organul de urmărire penală al Secției urmărire penală a Inspectoratului de Poliție Xxxxxx din cadrul Direcției de Poliție a municipiului Chișinău a pornit urmărirea penală pe cauza nr. xxxxx, în temeiul semnelor infracțiunii prevăzute de art. 285 alin. (1), (2) și (3) din Codul penal, pe faptul că, în aceeași zi, începând cu ora xx, persoane neidentificate, aflându-se pe strada Bănulescu-Bodoni nr. 26 din municipiul Chișinău, în imediata apropiere a sediului Procuraturii Generale, au destabilizat intenționat situația, organizând, conducând și participând activ la dezordini în masă, inclusiv prin chemarea și nesupunerea violentă la cerințele legitime ale reprezentanților autorităților, prin aplicarea violenței asupra persoanelor, utilizând în acest scop obiecte în calitate de arme, precum și prin opunerea de rezistență violentă reprezentanților autorităților.

Prin ordonanța din xx.xx.2015, procurorul sect. Xxxxxx, mun. Chișinău, Popa Igor, a dispus efectuarea urmăririi penale unui grup de urmărire penală, în componența mai multor procurori din Procuratura sect. Xxxxxx, mun. Chișinău, inclusiv Ion Brînză,

și ofițeri de urmărire penală al SUP IP Xxxxx mun. Chișinău. Conducător al grupului de urmărire penală a fost desemnat procurorul Nicu Șendrea.

La data de xx.xx.2015 au fost reținuți cetățenii Petrenco și alții. Prin ordonanțele procurorului Nicu Șendrea din xx.xx.2015, aceștia au fost puși sub învinuire, fiindu-le imputată comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 285 alin. (1), (2) și (3) din Codul penal, iar în cazul inculpaților Xxxx Xxxxx, Xxxxx Xxxxx, Xxxxx Xxxxx – infracțiunea prevăzută de art. 42, 285 alin. (2) din același cod.

Prin încheierile Judecătoriei Xxxxx, mun. Chișinău, din xx.xx.2015, au fost admise demersurile procurorului Nicu Șendrea privind aplicarea măsurii preventive a arestului preventiv și eliberarea mandatelor de arest pentru un termen de 30 de zile în privința învinuiților menționați.

Ulterior, măsura arestului preventiv în privința acestora a fost prelungită de mai multe ori, până la xx.xx.2015, în baza demersurilor procurorului Nicu Șendrea, susținute în ședințele de judecată de acesta personal și de procurorul Ion Brînza.

La data de xx.xx.2015, procurorul Nicu Șendrea a întocmit rechizitoriul și a trimis cauza penală nr. xxxxx în judecată.

La xx.xx.2015, din cauza penală nr. xxxxx a fost disjunsă cauza penală nr. xxxxx, în privința altor persoane care, la xx.xx.2015, începând cu ora xx, împreună cu Petrenco Grigore, Xxxxx Xxxxxx, Xxxxxx Xxxxxx și alte persoane, aflându-se pe str. Bănulescu-Bodoni nr. 26 din municipiul Chișinău, în imediata apropiere a sediului Procuraturii Generale, au destabilizat intenționat situația, organizând, conducând și participând activ la dezordini în masă, inclusiv prin nesupunere violentă față de cerințele legitime ale reprezentanților autorităților, prin aplicarea violenței asupra persoanelor și prin utilizarea de obiecte în calitate de arme.

La xx.xx.2015, Procuratura municipiului Chișinău a pornit urmărirea penală pe cauza penală nr. xxxxx, în baza art. 290 alin. (2) din Codul penal, și pe cauza penală nr. xxxxx, în baza art. 241 alin. (1) din Codul penal, ambele fiind ulterior conexate la cauza penală nr. xxxxx.

În cadrul urmăririi penale, la xx.xx.2015, procurorul Nicu Șendrea a emis ordonanțele de punere sub învinuire în privința lui Xxxxxx Xxxxxx și Xxxxxx Xxxxxx, în baza art. 141 alin. (1), art. 42, 285 alin. (2) și art. 290 alin. (1) din Codul penal, aplicându-se în privința lor măsura preventivă a arestului preventiv pentru un termen de 30 de zile.

La aceeași dată, urmărirea penală în privința lui Xxxxxx Xxxxxx și Xxxxxx Xxxxxx a fost finalizată, cauza fiind transmisă în judecată. Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Xxxxx, cauzele penale nr. xxxxx și nr. xxxxx au fost conexate într-o singură procedură.

Judecarea cauzei la Judecătoria Chișinău, sediul Xxxxx, a avut loc cu participarea procurorilor Nicu Șendrea, Alexandru Arcer, Ion Brînza și Andrei Dulgheru, desemnați în baza dispoziției procurorului adjunct-interimar al municipiului Chișinău, Valeriu Bodean, din xx.xx.2016.

Măsura preventivă a arestului preventiv în privința inculpaților Petrenco și alții a fost prelungită, în baza demersurilor procurorului Nicu Șendrea, până la xx.xx.2016, când instanța a dispus aplicarea altor măsuri preventive – arest la domiciliu și liberare provizorie sub control judiciar. În privința inculpaților Xxxxxx Xxxxxx și Xxxxxx Xxxxxx, instanța a menținut măsura arestului preventiv.

După trimiterea cauzei în instanță, inculpații menționați au sesizat Curtea Europeană a Drepturilor Omului, invocând încălcări privind arestarea și detenția lor în urma unei demonstrații, precum și impunerea unei interdicții de participare la întruniri publice după eliberare, pe o perioadă de aproximativ trei ani.

În cadrul dezbaterilor judiciare, procurorul Nicu Șendrea a solicitat condamnarea inculpaților Petrenco și alții pentru infracțiunile prevăzute de art. 285 alin. (1), art. 42, 285 alin. (2) și (3) din Codul penal; a inculpaților XXXXXX XXXXX, XXXXXXX XXXXXXX, XXXXXX XXXXX– pentru art. 42, 285 alin. (2) din Codul penal; a inculpatului XXXXXX XXXXXX – pentru art. 141 alin. (1), art. 42, 285 alin. (2) și art. 290 alin. (1) din Codul penal; iar a inculpatului XXXXXX XXXXXX – pentru art. 141 alin. (1) din Codul penal, solicitând aplicarea pedepselor cu închisoare și amendă.

Sușinerile verbale în cauză au fost semnate de toți procurorii membri ai grupului desemnat pentru reprezentarea acuzării de stat, inclusiv de procurorul Ion Brînză.

Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul XXXXX, din xx.xx.2017, inculpații au fost recunoscuți vinovați și condamnați la pedepe cu închisoare și amendă, toate pedepsele fiind suspendate condiționat în temeiul art. 90 Cod penal, pe termene între 3 și 4 ani, după cum urmează:

- XXXXX XXXXX, a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. art. 285 alin. (1); 42, 285 alin. (2); 42, 285 alin. (3) Cod penal fiindu-i stabilită pedeapsa prin cumul de infracțiuni sub formă de închisoare pe un termen de 4 ani 6 luni și sub formă de amendă în mărime de 500 u.c., cu suspendarea pedepsei sub formă de închisoare în baza art.90 Cod penal, pe un termen de 4 ani;

- XXXXXX XXXXXX a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. art.285 alin. (1); 42, 285 alin. (2); 42, 285 alin. (3) Cod penal fiindu-i stabilită pedeapsa prin cumul de infracțiuni sub formă de închisoare pe un termen de 4 ani 6 luni și sub formă de amendă în mărime de 400 u.c., cu suspendarea pedepsei sub formă de închisoare în baza art.90 Cod penal, pe un termen de 4 ani;

- XXXXXX XXXXXXX a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. art.285 alin. (1); 42, 285 alin. (2); 42, 285 alin. (3) Cod penal fiindu-i stabilită pedeapsa prin cumul de infracțiuni sub formă de închisoare pe un termen de 4 ani și sub formă de amendă în mărime de 400 u.c., cu suspendarea pedepsei sub formă de închisoare în baza art.90 Cod penal, pe un termen de 3 ani;

- XXXXXX XXXXXXX a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. art.42, 285 alin. (2); 42, 285 alin. (3) Cod penal fiindu-i stabilită pedeapsa prin cumul de infracțiuni sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani și, cu suspendarea pedepsei sub formă de închisoare în baza art.90 Cod penal, pe un termen de 3 ani;

- XXXXXXX XXXXXXX a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. art.42,285 alin. (2); 42, 285 alin. (3) Cod penal fiindu-i stabilită pedeapsa prin cumul de infracțiuni sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani și, cu suspendarea pedepsei sub formă de închisoare în baza art.90 Cod penal, pe un termen de 3 ani;

- XXXXXXX XXXXXXX a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunilor prevăzute de art.art.42, 285 alin.(2); 42, 285 alin.(3) Cod penal fiindu-i stabilită pedeapsa prin cumul de infracțiuni sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani și, cu suspendarea pedepsei sub formă de închisoare în baza art.90 Cod penal, pe un

termen de 3 ani;

- XXXXXXX XXXXXXX a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. art.42,285 alin. (2); 42,285 alin. (3) Cod penal fiindu-i stabilită pedeapsa prin cumul de infracțiuni sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani și, cu suspendarea pedepsei sub formă de închisoare în baza art.90 Cod penal, pe un termen de 3 ani;

- XXXXXX XXXXXX a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. art.141 alin.(1), art.42, 285 alin. (2); 290alin.(1) Cod penal fiindu-i stabilită pedeapsa prin cumul de infracțiuni sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani și, cu suspendarea pedepsei sub formă de închisoare în baza art.90 Cod penal, pe un termen de 4 ani;

- XXXXXX XXXXXX a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 141 alin.(1) Cod penal fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani, cu suspendarea pedepsei sub formă de închisoare în baza art.90 Cod penal, pe un termen de 3 ani. Pe art.42, 285 alin. (2) Cod penal, Cudinov Iurii a fost achitat, pe motivul lipsei faptei infracțiunii.

Sentința a fost atacată cu apel de procurorii Nicu Șendrea și Ion Brînza – pentru blândețea pedepselor și aplicarea neîntemeiată a art. 90 Cod penal – și de avocații inculpaților, care au contestat temeinicia condamnării.

Prin decizia din xx.xx.2020, Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău a admis apelurile declarate de ambele părți, a casat sentința Judecătoriei Chișinău, sediul XXXXX, din xx.xx.2017 și a dispus rejudecarea cauzei în aceeași instanță, de către un alt complet de judecată.

La 14 decembrie 2021 a devenit definitivă Hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului din 14 septembrie 2021, pronunțată în cauza *Petrenco și alții împotriva Republicii Moldova*, prin care s-au constatat următoarele aspecte:

I. Cu referire la încălcarea Articolului 5 din Convenție, aferent privării reclamanților de libertate, Curtea a reținut că respectarea legislației naționale nu este, totuși, suficientă. Articolul 5 § 1 cere, în plus, ca orice privare de libertate să fie în concordanță cu scopul de protecție a individului împotriva arbitrarului.

Reclamanții au fost arestați și acuzați de infracțiunea de participare la dezordini în masă, infracțiune care, potrivit textului articolului 285 din Codul penal, este descrisă ca implicând săvârșirea „violentei împotriva persoanelor, pogromuri, incendiere, deteriorarea bunurilor, folosirea armelor de foc sau a altor obiecte folosite ca arme și rezistența violență sau armată față de reprezentanții autorităților”.

Totodată, Curtea a constatat că, din înregistrările video ale manifestației din xx.xx2015 ,incluse în dosarul cauzei, acuzațiile privind comportamentul violent al reclamanților sunt total incompatibile cu filmările incluse în acele videoclipuri. Potrivit înregistrărilor video respective, a căror autenticitate nu a fost contestată de către Guvern, demonstrația în general, și reclamanții în special, au fost tot timpul pașnici. Este adevărat că polițiștii au folosit forța pentru a împinge protestanții departe de intrarea în clădire, dar ultimii nu au prezentat nicio rezistență violentă sau armată și s-au lăsat îndepărtați de la intrarea în clădire timp de 2-3 minute.

Curtea a făcut trimitere și la Hotărârea Curții Supreme de Justiție din xx.xx.2020, prin care a fost anulată hotărârea Curții de Apel Chișinău din xx.xx.2019, ce menținuse sentința de condamnare emisă în privința lui Petrenco și alții de Judecătoria Chișinău,

sediul Xxxxx, la data de xx.xx.2017. Din conținutul acestei hotărâri rezultă că instanța de fond, condamându-i pe reclamanți pentru comiterea dezordinilor în masă, s-a bazat în mod excesiv pe interpretarea și descrierea circumstanțelor oferite de către procuratură, fără a acorda atenția cuvenită poziției reclamanților și materialelor dosarului.

În aceste condiții, acuzarea reclamanților Petrenco și alții de participare la dezordini în masă nu s-a întemeiat pe o „bănuială rezonabilă” privind comiterea infracțiunii și, prin urmare, nu poate fi considerată „legală” în sensul art. 5 § 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, Curtea constatând o încălcare a drepturilor acestora în temeiul acestui articol.

II. Cu referire la încălcarea articolului 11 din Convenție, Curtea a menționat că niciun element din prezenta cauză nu permite a se considera că a existat o bază legală pentru limitarea drepturilor reclamanților la libertatea de întrunire și de exprimare.

Prin aplicarea măsurii preventive în privința reclamanților, toți, cu excepția lui Petrenco, s-au plâns că, prin dispunerea la xx.xx.2016 a măsurii liberării provizorii sub control judiciar, prelungită ulterior până la xx.xx.2019, le-a fost restrâns dreptul la libertatea de întruniri.

Prin Hotărârea pronunțată, statul a fost obligat să achite, din mijloacele bugetului de stat, câte 7.500 euro lui Xxxxx Xxxxxx și Xxxxxx Xxxxx, câte 9.500 euro lui Xxxxxx Xxxxx, Xxxxxx Xxxxxx, Xxxxx Xxxxxx, Xxxxxx Xxxxxx și Xxxxxx Xxxxxx, precum și suma de 4.000 euro cu titlu de costuri și cheltuieli suportate în fața Curții.

Republica Moldova a devenit parte la Convenția Europeană a Drepturilor Omului la 12 septembrie 1997, angajându-se să respecte drepturile garantate de aceasta și recunoscând jurisdicția Curții Europene a Drepturilor Omului.

Potrivit prevederilor art. 7 alin. (8) din Codul de procedură penală, hotărârile definitive ale Curții Europene a Drepturilor Omului sunt obligatorii pentru organele de urmărire penală, procurori și instanțele judecătorești.

Totodată, conform art. 320 alin. (5) din Codul de procedură penală, în cazul în care, în procesul judecării cauzei, ansamblul probelor cercetate nu confirmă învinuirea adusă inculpatului, procurorul este obligat să renunțe, parțial sau integral, la învinuire. Renunțarea se face prin ordonanță motivată și atrage adoptarea de către instanță a unei sentințe de achitare sau de încetare a procesului penal.

În temeiul acestor dispoziții legale, procurorul din cadrul Procuraturii municipiului Chișinău, Oficiul reprezentare a învinuirii în instanța de judecată, Veaceslav Balan, desemnat prin dispoziția procurorului adjunct al procurorului-șef al Procuraturii municipiului Chișinău, șef interimar al Oficiului, Dumitru Robu, din xx.xx.2020, pentru reprezentarea acuzării de stat în cauza *Petrenco și alții* după casarea sentinței Judecătoriei Chișinău, sediul Xxxxx, din xx.xx.2017, prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din xx.xx.2020, a emis la xx.xx.2021 o ordonanță de renunțare la învinuirea adusă inculpaților Petrenco și alții, în baza art. 285 alin. (1), art. 42, 285 alin. (2) și (3) din Codul penal, motivând că faptele imputate nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii. În cadrul dezbaterilor judiciare, procurorul a susținut ordonanța emisă.

Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Xxxxx, din xx.xx.2021, procesul penal în privința inculpaților Petrenco și alții, învinuiți în temeiul art. 285 din Codul penal, a fost încetat pe motivul renunțării procurorului la acest capăt de învinuire.

Inculpatul Xxxxxx Xxxxxx a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunilor prevăzute la art. 141 alin. (1) și art. 290 alin. (1) din Codul penal și condamnat la o pedeapsă definitivă de 5 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, prin aplicarea art. 90¹ din Codul penal. Inculpatul Xxxxxx Xxxxxx a fost recunoscut vinovat în baza art. 141 alin. (1) din Codul penal și condamnat la 3 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Potrivit art. 49 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 3/2016 cu privire la Procuratură, procurorul poate fi tras la răspundere disciplinară dacă, în urma verificării sesizării, Inspekția procurorilor constată temeiuri rezonabile privind comiterea unei abateri disciplinare.

Analizând cele constatate în cadrul verificării sesizării, în corelare cu Hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului din 14 septembrie 2021 în cauza *Petrenco și alții împotriva Republicii Moldova*, Inspekția procurorilor a conchis că procurorul Ion Brînza și-a îndeplinit necorespunzător obligațiile de serviciu, încălcând grav legea și nerespectând drepturile și libertățile fundamentale ale persoanelor vizate.

Procurorul Ion Brînza, în calitate de membru al grupului de urmărire penală compus din mai mulți procurori ai Procuraturii sectorului Xxxxx, mun. Chișinău, și ofițeri de urmărire penală, cărui i s-a dispus efectuarea urmăririi penale în privința lui Petrenco și alții, era responsabil de cercetarea completă, obiectivă și sub toate aspectele a circumstanțelor cauzei, precum și de încadrarea juridică corectă a faptelor.

V.Procedura în cadrul Consiliului Superior al Procurorilor

Examinarea contestației a fost începută la 06.02.2025, fiind continuată în ședința Consiliului din 24.10.2025.

a) Poziția inspectorului din cadrul Inspekției procurorilor:

În ședința Consiliului Superior al Procurorilor din 06.02.2025, Inspekția procurorilor a fost reprezentată de către inspectorul, Constantin Miron, care a solicitat Admiterea, din alte motive, a contestației Inspekției Procurorilor, cu dispunerea încetării procedurii disciplinare în privința procurorului în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, Ion Brînza, pe motiv că nu există abatere disciplinară.

În viziunea Inspekției procurorilor, analizând hotărârea CtEDO din 14.09.2021 cauza *Petrenco și alții contra Republicii Moldova*, se observă că instanța internațională a constatat încălcarea Articolului 5 par.1 și Articolul 11 din Convenție.

Potrivit hotărârii Curtea este de acord cu reclamații că, „interdicția impusă reclamanților, de participare la întruniri publice, a echivalat cu o ingerință a unei autorități publice în dreptul reclamanților la libertatea de întrunire, în baza primului paragraf al art.11. Măsura a fost aplicată la data de 26.04.2016 și prelungită până la 12.03.2019”.

Astfel, din materialele cauzei penale, copii anexate la cauza disciplinară, stabilim că, reclamații au fost reținuți și aplicată ulterior măsură preventivă arestul preventiv, după care schimbată măsura preventive în arestare la domiciliu, iar prin încheierea judecătoriei Chișinău sediul Xxxxx din xx.xx.2016 s-a respins demersurile

procurorului N.Șendrea, privind prelungirea măsurii preventive - arestare la domiciliu în privința inculpaților, s-a admis demersul avocatului și s-a aplicat din oficiu în privința inculpaților Petrenco și alții măsura preventivă – liberarea provizorie sub control judiciar, fiind stabilite restricții, inclusiv *să nu meargă în locuri unde se petrec acțiuni de proteste în masă, care eventual ar putea derula în dezordini în masă*. S-a menționat că această încheiere a instanței de judecată nu se supune nici unei căi de atac.

Ulterior, conformându-se hotărârii judecătorești, procurorii au înaintat demersuri de prelungire a măsurii preventive – *liberarea provizorie sub control judiciar*, astfel cum fusese dispusă de instanță, solicitând aplicarea restricțiilor prevăzute la art. 191 alin. (3) din Codul de procedură penală, *stricto sensu*, în special pct. 3 – *să nu meargă în locuri anume stabilite*.

Faptul că instanțele de judecată au prelungit măsura preventivă indicând, în dispozitivul încheierilor, menținerea interdicțiilor stabilite prin încheierea din 26 aprilie 2016, *nu poate fi imputat procurorilor*, care s-au limitat la solicitarea prelungirii măsurii preventive în stricta conformitate cu art. 191 alin. (3) CPP.

Mai mult, aceste încheieri au fost menținute de către instanța ierarhic superioară.

Astfel, inspectorul a conchis că *nu poate fi reținută o încălcare a art. 11 din Convenție de către procurori*, întrucât deciziile procesuale în baza cărora s-au aplicat restricțiile considerate de Curte ca „neavând suport legal intern” au fost adoptate de alte autorități de demnitate publică, *fără ca procurorii să le fi sugerat sau impus*.

Curtea menționează că după ce a examinat înregistrările video ale manifestației din xx.xx.2015, incluse în dosarul cauzei, a observat că acuzațiile privind comportamentul violent al reclamanților sunt total incompatibile cu filmările incluse în acele videoclipuri. Potrivit înregistrărilor video respective, *a căror autenticitate nu a fost contestată de către Guvern*, demonstrația și reclamanții au fost tot timpul pașnici. În asemenea circumstanțe, Curtea a constatat că acuzația adusă reclamanților privind participarea la dezordini în masa nu era bazată pe „o bănuială rezonabilă”, și prin urmare nu poate fi considerate „legală” în sensul art.5 Convenție. În consecință a existat o încălcare a prevederilor art.5 par.1 CEDO.

Însăși Curtea a menționat în hotărârea emisă că *„în prezent cauza penală de învinuire a reclamanților se află pe rolul instanței de fond”*.

Curtea a mai indicat că *scopul regulii epuizării căilor de atac interne este de a oferi statelor contractante posibilitatea de a preveni sau de a remedia, prin intermediul instanțelor de judecată, pretinsele încălcări împotriva lor, înainte ca aceste alegații să fie diferite Curții. În consecință Statele sunt scutite să răspundă pentru actele lor în fața unui organism internațional, înainte de a fi avut posibilitatea să remedieze situația prin intermediul propriului sistem juridic*.

În acest sens, se observă că instanța internațională a procedat la examinarea probelor fără a dispune de garanția că a avut acces la întregul material probator din cauza penală, pronunțându-se pe fond asupra inexistenței unei bănuieli rezonabile de comitere a infracțiunii prevăzute la art. 285 din Codul penal, deși cauza se afla încă pe rolul instanțelor naționale pentru cercetarea probelor și stabilirea vinovăției inculpaților în raport cu acuzațiile formulate. Cu alte cuvinte, instanța internațională s-a pronunțat prematur asupra fondului cauzei, înainte de epuizarea căilor interne de atac.

Totodată, se constată că niciun act procedural emis de procuror nu a fost anulat de instanțele de judecată, iar ulterior, vina inculpaților a fost stabilită prin sentința

instanței de fond din xx.xx.2017, condamnare menținută prin decizia Curții de Apel din xx.xx.2019 și, ulterior, cauza fiind remisă spre rejudecare de către Curtea Supremă de Justiție prin decizia din xx.xx.2020.

Faptul că, *la rejudecare, în instanța de fond, de către alt acuzator de stat, s-a renunțat la învinuire* (este de menționat că această renunțare a avut loc la xx.xx.2021, adică după adoptarea hotărârii CtEDO din xx.xx.2021, însă până la data rămânerii ei definitive – xx.xx.2021), are relevanță în contextul existenței unei practici judecătorești potrivit căreia o asemenea situație nu poate fi calificată drept abatere disciplinară a procurorului. Astfel, în *Dosarul nr. xx*, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău, prin *hotărârea din xx.xx.2022*, a menționat expres că: „*simplul fapt al aprecierii diferite a probelor de către diferiți acuzatori de stat nu poate constitui abatere disciplinară, întrucât, conform art.101 alin.(2) din Codul de procedură penală, procurorul apreciază probele conform propriei convingeri, formate în urma examinării lor în ansamblu, sub toate aspectele și în mod obiectiv, călăuzindu-se de Legea nr. 3/2016, conform principiilor legalității, imparțialității, responsabilității și independenței procesuale de a lua în mod independent și unipersonal decizii în cauzele penale pe care le gestionează.*”

La fel, Colegiul argumentează că pronunțarea hotărârii de achitare în cauza penală nu a survenit ca urmare a reexaminării probelor ori a administrării unor probe noi, necunoscute la etapa urmăririi penale, ci exclusiv ca rezultat al renunțării procurorului la învinuire.

Toate măsurile efectuate în cadrul urmăririi penale au fost dispuse cu autorizarea judecătorului de instrucție și ulterior menținute de instanța ierarhic superioară, fapt ce confirmă respectarea legalității acțiunilor întreprinse.

Independența procurorilor cuprinde și libertatea profesională de a interpreta legea, de a analiza faptele și de a aprecia probele în fiecare caz concret. Prin urmare, raționamentul logico-juridic al procurorului în instrumentarea unei cauze nu poate constitui obiect al verificării disciplinare.

Iar prin *Hotărârea nr.7 din 16.04.2015*, Curtea Constituțională a statuat că *garanțiile unui proces echitabil în materie penală, stabilite de către CEDO, sunt aplicabile, în egală măsură, și procedurilor disciplinare.*

Sub acest aspect, este esențial de subliniat că tragerea la răspundere disciplinară a procurorului în temeiul unei hotărâri a Curții Europene a Drepturilor Omului (CtEDO), pronunțată într-o cauză gestionată de acesta și prin care Republica Moldova a fost condamnată, presupune demonstrarea formei de vinovăție cu care a acționat procurorul respectiv (*intenție sau neglijență gravă*). În lipsa acestei dovezi, aplicarea unei sancțiuni disciplinare ar putea constitui o ingerință nejustificată în exercitarea principiilor independenței și imparțialității procurorului.

b) Poziția procurorului Ion Brînză

În ședința din 06.02.2025, procurorul Ion Brînză a menționat suplimentar că urmărirea penală și judecarea cauzei a fost gestionată de conducătorul grupului de urmărire penală, Nicu Șendrea, care conform Ordinului Procurorului General nr.276/11 din 25.10.2006, cu modificările survenite ulterior, prin rapoarte speciale, periodic, la fiecare etapă a procesului, a informat subdiviziunile specializate din cadrul Procuraturii Generale despre mersul urmăririi penale, inclusiv despre judecarea cauzei.

Din conținutul deciziei Curții rezultă că Agentul guvernamental nu a obiectat față de argumentele invocate de reclamanți, menționând că „...arestarea preventivă și la domiciliu a reclamanților fuseseră legale, întemeiate pe o bănuială rezonabilă că ar fi săvârșit o infracțiune și necesare, având în vedere riscurile sustragerii și obstrucționării investigației...”, fără a face trimitere la eventuale rezerve privind pretense abateri ale procurorului sau ale judecătorului de caz care au aplicat normele de drept material și procesual-penal.

Astfel, la moment, nu este clară poziția Procuraturii Generale, în condițiile în care inițial s-a comunicat că toate acțiunile întreprinse pe caz au fost legale, iar ulterior, în baza acelorași acte și date, a fost inițiată procedura disciplinară în privința subsemnatului. *Or, o eventuală decizie de sancționare a uneia dintre persoanele participante la efectuarea urmăririi penale sau la judecarea cauzei s-ar putea răsfărânge negativ asupra poziției statului, care, într-un caz, a confirmat legalitatea acțiunilor întreprinse, iar ulterior, în temeiul acelorași materiale, și-a modificat poziția, inițiind proceduri disciplinare.*

Cu referire la pretinsa violare a art. 5 § 1 din Convenție, se impune a fi subliniat că urmărirea penală în cauza penală nr. xxxxx nu a fost exercitată și nici condusă de către subsemnatul. Urmărirea penală a fost pornită de reprezentantul organului de urmărire penală din cadrul Inspectoratului de Poliție Xxxxx, mun. Chișinău, care a constatat existența bănuiei rezonabile de comitere a infracțiunii prevăzute de art. 285 alin. (1)–(3) din Codul penal. *Rechizitoriul prin care a fost sesizată instanța de fond nu a fost întocmit de către subsemnatul.* În cadrul cauzei penale, acesta a acționat în baza ordonanțelor de grup dispuse de procurorii ierarhic superiori, inclusiv de Procurorul General, fără a exista temeiuri de abținere sau recuzare.

Ulterior, în ședința Consiliului din 23.10.2025, în cadrul căreia a fost continuată examinarea contestației, procurorul Ion Brînză a solicitat examinarea acesteia în lipsa sa, menținând argumentele expuse anterior.

VI. Motivarea soluției Consiliului Superior al Procurorilor

Analizând hotărârea contestată și materialele procedurii disciplinare prin prisma criticilor formulate de Inspekția procurorilor, ținând cont de argumentele prezentate de către inspectorul din cadrul Inspekției procurorilor, Constantin Miron, precum și de prevederile legale incidente, Consiliul Superior al Procurorilor constată că soluția dispusă de Colegiul de disciplină și etică urmează a fi menținută, cu respingerea contestației.

Pentru motivarea concluziei formulate vor fi expuse *infra* raționamentele de fapt și de drept, de care s-a condus Consiliul Superior al Procurorilor la adoptarea deciziei pe acest caz.

Din analiza cronologică și factuală a cauzei rezultă că atribuțiile procesuale principale în dosarul penal nr. xxxxx, privind evenimentele din xx.xx.2015, au fost exercitate de procurorul **Nicu Șendrea**, desemnat prin ordonanță în calitate de conducător al grupului de urmărire penală. Acesta a dispus punerea sub învinuire, a semnat demersurile de aplicare și prelungire a măsurilor preventive, a întocmit rechizitoriul și a reprezentat acuzarea în fața instanțelor de judecată.

Toate actele de dispoziție procesuală relevante (reținere, învinuire, arest preventiv, trimitere în judecată, susținerea acuzării și formularea apelului) poartă

semnătura procurorului Nicu Șendrea, în calitate de titular al cauzei și conducător al grupului de procurori.

Procurorul **Ion Brînză** a participat în activitatea grupului de urmărire penală exclusiv în calitate de membru executant, cu atribuții limitate la sprijinirea activităților procesuale coordonate de procurorul Nicu Șendrea. Materialele cauzei nu confirmă că Ion Brînză ar fi inițiat, dispus sau aprobat acte procesuale care au determinat măsurile contestate la Curtea Europeană a Drepturilor Omului ori că ar fi exercitat influență decizională asupra soluțiilor procesuale din dosar.

Prin urmare, atribuirea responsabilității disciplinare pentru pretinsele încălcări constatate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului în cauza **Petrenco și alții c. Republica Moldova** nu poate fi fundamentată pe participarea formală a procurorului Ion Brînză în calitate de co-membru al grupului, în lipsa oricărei probe care să indice implicarea sa directă sau decizională în acțiunile procesuale criticate.

Consiliul reține, totodată, că în cadrul activității procesuale procurorul Ion Brînză a acționat sub principiul independenței și răspunderii individuale pentru actele efectiv întocmite de acesta, iar simpla semnare a notelor de susținere a învinuirii, ca formalitate de grup, nu poate fi echivalată cu adoptarea personală a deciziilor de trimitere în judecată sau de aplicare a măsurilor preventive. Această interpretare ar contraveni principiului legalității și celui al proporționalității răspunderii disciplinare, consacrate la art. 37 lit. a) și d) din Legea nr. 3/2016 cu privire la Procuratură.

Mai mult, din actele dosarului disciplinar rezultă că toate demersurile esențiale – inclusiv solicitarea aplicării și prelungirii arestului preventiv, redactarea și semnarea rechizitoriului, prezentarea susținerilor în ședințele de judecată și formularea apelului – au fost realizate de procurorul Nicu Șendrea, acesta având calitatea de titular și coordonator al acuzării de stat. Rolul procurorului Ion Brînză s-a limitat la asistență tehnico-juridică și la activități secundare de reprezentare, fără atribuții de decizie autonomă în dosar.

Sub alt aspect, pentru survenirea răspunderii disciplinare, este necesară întrunirea cumulativă a elementelor abaterii disciplinare, respectiv: obiectul - cu referire la relațiile sociale privind efectuarea urmăririi penale în acest caz, latura obiectivă - cu referire la faptă, acțiune ori inacțiune contrară unei obligații procedurale, specifică cazului, latura subiectivă - constând în vinovăție, survenirea urmărilor prejudiciabile și legătura de cauzalitate între fapta ilicită și consecințe. Numai întrunirea cumulativă a elementelor abaterii disciplinare și inexistența unor cauze de exonerare legitimează angajarea răspunderii disciplinare.

În acest sens, în §73 al Hotărârii nr.24 din 14.09.2016 Curtea Constituțională a reținut că *răspunderea disciplinară intervine în cazul săvârșirii unei abaterii disciplinare, definită ca reprezentând încălcarea cu vinovăție de către persoană a îndatoririlor corespunzătoare funcției pe care o deține și a normelor de conduită profesională și civilă prevăzute de lege.*

În opinia Consiliului Superior al Procurorilor, concluziile despre lipsa elementelor abaterii disciplinare în ce privește cauza examinată, formulate în hotărârea Colegiului de disciplină și etică sunt întemeiate și la emiterea acestora s-a ținut cont de toate circumstanțele speței.

Prin urmare, Consiliul constată că nu sunt întrunite elementele obiective și subiective ale vreunei abaterii disciplinare imputabile procurorului Ion Brînză, în sensul

art. 38 lit. a) din Legea nr. 3/2016 cu privire la Procuratură. Mai mult, nu au fost demonstrate nici fapte care să indice îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu sau încălcarea gravă a legii cu intenție ori neglijență gravă, conform art. 36 și 38 din aceeași lege.

Pe cale de consecință, Consiliul Superior al Procurorilor apreciază că soluția de încetare a procedurii disciplinare, adoptată de Colegiul de disciplină și etică, este corectă, legală și proporțională cu circumstanțele cauzei, fiind bazată pe o evaluare obiectivă a probelor și pe aplicarea justă a normelor legale incidente.

Pornind de la raționamentele expuse *supra*, urmare a exprimării votului de către membrii Consiliului Superior al Procurorilor prezenți la ședință, cu 3 voturi „pro” admiterii contestației și 6 voturi „contra” admiterii contestației, în temeiul art. 37, art. 70 alin.(1) lit. f), art.77, art.86 alin.(3) lit. a) din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură, pct.9.11 lit. a) din Regulamentul Consiliului Superior al Procurorilor, pct.81 lit. a) din Regulamentul privind organizarea și activitatea Colegiului de disciplină și etică, Consiliul Superior al Procurorilor-

H O T Ă R Ă Ș T E:

1. A respinge contestația Inspecției procurorilor, cu menținerea Hotărârii Colegiului de disciplină și etică nr.3-60/2022 din 13.05.2022.

2. Hotărârea se publică pe pagina web oficială a Consiliului Superior al Procurorilor, www.csp.md, directoriul *Hotărâri*.

3. Hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor poate fi contestată la Curtea Supremă de Justiție de orice persoană vătămată într-un drept al său într-un termen de 10 zile lucrătoare de la data la care hotărârea vizată i-a fost comunicată.

**Președintele Consiliului
Superior al Procurorilor**

semnat

Dumitru OBADĂ